

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

1. Liber generationis Christi continet, væ peccatoribus, lamentationes pœnitentibus, carmen justis. Thema. Liber generationis Jesu Christi. Matth.
1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

P A R S I I.
 EXHORTATIONES DE FESTIS
 B. V. MARIÆ.
 EXHORTATIO I.
 PRO FESTO IMMACULATÆ CONCEPTIONIS
 B. V. MARIÆ,
 V E L
 NATIVITATIS EJUSDEM.

De Libro generationis.

T H E M A.

Liber Generationis JESU Christi, Matth. I.

Dropheta Eze-
 chiel c. 2. re-
 censet, visio-
 nem se habuisse
 admirandam: *Et*
vidi, ait, & ecce
manus missa ad
me, in qua erat
involutus liber; & expandit illū corā me,
qui erat scribens intus & foris. At quid
in eo exaratum erat? Et scripta erant
in eo lamentationes, & carmen & va.
 Mirabilis profectō Liber, qui tristitia
 simul ac læta contineat: rarō ejusmo-
 di libri ab hominibus componuntur:

solus Deus Librum talem conscribit:
 is enim cū unicuique reddat secun-
 dū opera sua: ac proinde quod cui-
 que convenit, tribuit, cui *va, va;* cui
 lamentationes, lamentationes; cui car-
 men, carmen: hinc tria illa in libro hoc
 conjungit, ad indicandum omnibus
 (ut Interpretes exponunt) *va* pecca-
 toribus, lacrymas & lamentationes
 pœnitentibus, carmen justis; cuique
 tribui secundū merita eorum. Huic
 Ezechielis libro haud absimilis est Li-
 ber generationis JESU Christi: in
 quo triplici quoque, ut in priore, ho-
 minum statui insinuat, quid sibi
 sperandum

sperandum veniat; scilicet va peccatoribus, lamentationes pœnitentibus, carmen iustis.

Nos hodie, Charissimi, hæc tria in eo legemus non ad tristitiam, sed ad gaudium & consolationem, ac B. V. Mariæ Matris nostræ amantissimæ honorem & amorem.

I. Prima lectio, quam in Libro Generationis JESU Christi Domini nostri legimus, est: *Va peccatoribus*. Tales inter alios fuere Reges Abias & Achaz in Libro Generationis nominati. De Abia L. 3. Regum c. 15. legitur: *Ambulavitque in omnibus peccatis Patris sui*: Qui etiam nominatur, scilicet Roboam. De Achaz Rege habemus L. 4. Regum c. 16. Illum eò impietatis devenisse, ut Filium suum Dæmonibus immolaret. At quæ poena secuta scelestos? Mali male perdit: perierunt, & in sceleribus suis mortui sunt. *Va ergo peccatoribus*. Videte Charissimi, & bene notate: prædicti Reges fuere Christi Domini Majores & Progenitores: ipse Dei Filius & Mater ejus sanctissima, ex horum stemmate & sanguine descendere, & tamen æternum perierunt; nec ipsa JESU Christi consanguinitas, ab æterna damnatione eos vindicavit. S. Chrysostomus serm. 122. ait: *Infelix, quem sic ipsa origo arguit, quem sic ipse lucis Author patris addit. Infelix, cui in iudicio pro magnitudine criminis, non misereri Genitor, non Pater ignoscere, non affectus novus subvenire. Merito supra hos Reges, merito supra unumquemque peccatorem inclamamus: quisquis es, cujuscunque status*

es, si peccator es, infelix es, quem sic ipsa origo arguit. *Va peccatoribus*. *Vivo ego dicit Dominus, Jeremia c. 22. si fuerit Jechonias annulus in manu dexteræ meæ, inde evellam eum*. Annulus signum nobilitatis & excellentiæ est: nemo tamen sceleratus ei fidat; nam contemnetur, evellatur, abjicitur. *Una, vera, sola, & communis cum Christo nobilitas est, (pergit aureum illud Os hom. 45.) ut voluntatem Dei faciās: hic propinquitatis modus multo melior est*. Si quis secus fecerit, nulla nobilitatis, nulla propinquitatis à Christo habetur ratio, sed pronuntiat *Va peccatoribus*. Dixit enim: quæ est mater mea, & qui sunt fratres mei? qui facit voluntatem Patris mei, ille meus Pater & Mater & Frater est: coram supremo Judice nullum est discrimen Regis & subditi, divitis & pauperis, consanguinei & extranei; si in peccatis fuerint, condemnabuntur: *Va peccatoribus: Va impio* ait Isaias c. 1.

Ex hoc æquo & impartiali iudicio Dei, videtis Charissimi, quid vobis, si in mundo mansissetis, expectandum fuisset: certè non aliud nisi *Va peccatoribus*. Ne verò viâ ceptâ pergeremus, intercessit B. V. Maria: hæc stella maris radium lucis obtinuit, quo pericula mundi agnosceremus, & vocationem ad Religionem nostram impetravit, atque ita à va nos liberavit quid rependemus, prævicens illa nostra peccata, & nos si in saculo maneremus, perrecturos in illis, atque ita va peccatoribus debitum, va æternum incursum, miserta nostri Filio supplicavit, filium peccatorum præcidit,

à via peccati ad viam virtutis deduxit: quid reddemus? 1. Gratitude[m] tota vita erga liberatricem: 2. Amorem, & devotionem singularem erga tantam Benefactricem: centies & millies piè recitando Ave, quod à v[er]o perpetuo nos liberaverit.

II.
Lamentationes peccantibus.

II. Altera lectio, quam in libro Generationis Jesu Christi legimus est: *Lamentationes Penitentibus*. Has docent Rex Ezechias & David in hoc libro commemorati. De Rege Ezechia meminit Isaias c. 38. *Flevit Ezechias fletu magno. Quem latent lacrymæ & lamentationes David, quas ipse describit P[sa]l. 41. Fuerunt mihi lacrymæ panes die ac nocte. O felices lacrymæ! quæ omne gaudium superant, Deoque ita placuerunt, ut sic Reges penitentes libro generationis Jesu Christi inscribi mererent, veniamque peccatorum obtinuerint. Ezechias enim ex ore Isaiæ audivit: Exaudita est oratio tua. David autem: Transulit Dominus peccatum tuum 2. Reg. 12. O quanta est vis talium lacrymarum! S. Bernardus ferm 1. in octav. Pasch, ait: est Baptismus aliquis in compunctione cordis. Præclare admodum scribit S. Chrysostomus in P[sa]l. 50. In codice sunt scripta peccata tua; spongia peccatorum tuorum, lacryma sunt tua, effunde lacrymas & delebis. Ita evenit Ezechia & Davidi Regibus, qui in numero eorum scripti fuere, quibus v[er]o in clamandum fuit, sed lacrymis peccata sua deleverunt; ut hodie inter lamentantes legentur.*

Nativitas tua, Dei Genetrix, gaudium attulit universo mundo; & in pri-

mis nobis, per te enim, à v[er]o peccatoribus incumbente liberati sumus: quod gratiam habuerimus poenitentiam agendi; tuum est beneficium: quod integram hebdomadem habuerimus, peccatorum malitiam considerandi, & conscientia latebas scrutandi & excutiendi, tuum est beneficium: quod exhomologesin de tota vita instituerimus, non aliter ac si paulò post vitam clausuri fuissetus, peccata plauerimus, & lamentati fuerimus, eadem lacrymis, si non externis, saltem internis seu spiritibus, deserverimus, & quasi spongiâ deleverimus, tuum est beneficium: quod hactenus, vel ab anno, vel à biennio lapsi in pristina delicta non sumus, (quod optimum exhomologeseos rite peracta signum est) tuum est beneficium! Quid v[er]o reddemus Benignitati tuæ, nisi ut constanter tibi filioque tuo adhaeremus, fideliter serviamus, & propitiam nunquam amplius graviter peccandi firmiter observemus? Imitabimur h. Catharinam Genuesem, quæ in contritione cordis per plures menses perdurans, illud solum ingeminabat: *Non amplius mundus; non amplius peccata.* Idem dicemus: teneat nos mundus: teneat caro fœdis voluptatibus, teneat demon pravis suggestionibus, sed non amplius peccata.

III. Tertia lectio, quam in Libro Generationis JESU Christi legimus, est *Carmen justis*. Quales hic plures numerantur, Abraham, Isaac, Jacob, Joseph. *Carmen justis*; sed in primis justissima ac Principi justorum Virgini Maria

Mariz. Carmen tibi & latitia, ó Diva Virgo! in hoc Libro Generationis scribitur; quia JESU Christi Filii Dei Mater denuntiaris, ac inde omnium hominum es felicissima, perfectissima, dignissima. Te enim Deus elegit & precelegit in dilectam Patris aeterni Filiam, Filii Matrem, & Sponsam Spiritus Sancti. Gaudere igitur & exultare debes, debentque omnes tibi applaudere; & jubilus ac carmen dicere, atque beatam predicare inter omnes Generationes. Itaque Carmen tibi, ó sanctissima infantula! sed & carmen in Nativitate tua omnibus justis!

1. Latitia & carmen latitia justis parentibus tuis Joachimo & Annæ: ex quibus, licet ad senium usque sterilibus, mirabiliter nata fuisti, si enim Abraham in Nativitate Isaac, Anna in Nativitate Samuelis, Zacharias in Nativitate Joannis Baptiste latitia exultarunt; paulo magis parentes tui, in ortu tuo: ó gloriosa Domina & Mater Domini! 2. Latitia & jubilus omnibus justis in Limbo, omnibus justis Patriarchis & Prophetis, qui hodie, intellecto ortu Matris Redemptoris, latitia inenarrabili sunt perfusi: quod aurora jam processerit, solque brevi sit subsequiturus. 3. Latitia & harmonia amenissima justis Spiritibus Angelicis in caelo; quod nata sit Mater Domini, per quem ruina Angelorum Apostolorum instauranda. 4. Latitia & jubilo quoque tibi ó inexhausta scaturigo omnis justitiae, Sanctissima Trinitas! quae hodie opus nobilissimum perfecisti; Latitia Patri aeterno, qui Filio tale praeparavit habitaculum; Latitia

Dei Filio, qui matrem obtinuit, à qua nasceretur & lacte virgineo pascere-tur: Latitia etiam Sancto Spiritui, quæ hodie ejusmodi templum adeptus est, in quo semper quiete, & absque turbatione requiesceret. 5. Denique latitia & carmen latitiae ac jubilus omnibus justis in mundo; quoniam post tenebras diurnas aurora prodiit, quam Sol justitiae Christus Dominus brevi subsequetur. Hinc Ecclesia merito canit: *Nativitas tua Dei Genitrix gaudium annuntiavit universo mundo; ex te enim ortus est Sol justitiae, Christus Deus noster, Qui solvit maledictionem, & confundens mortem donavit nobis vitam sempiternam.*

Si itaque *carmen justis omnibus, erit utique, & vobis, charissimi: Latamini in Domino & exultate justis; & gloriamini omnes recti corde: Latamini igitur hodie: quia in Nativitate B. V. Mariæ panditur Liber Generationis JESU Christi & omnium Electorum: Latamini: hodie aperitur vobis porta, quæ caeli adyta ingrediamini: de qua Psal. 117. *Hæc porta Domini, justis intrabunt per eam.* Latamini: quia B. Virgo Dux est vestra sicut & omnium justorum, deducens ad terram promissionis; assimilata columnæ ignis & nubis de qua Exodi 13.*

Quapropter bene memoriæ infigamus primam lectionem, quam ex Libro Generationis Jesu Christi didicimus: *Va peccatoribus omnibus, cujus-cunque status aut conditionis, etiam si ipsius Jesu Christi Regis aeterni fuerint Progenitores & consanguinei. Et gratias agite sanctissimæ Virgini, quod*

ejus

eius intercessione ad Societatem Jesu vocati, & ab hoc vix liberati sitis. 2. Inscribe quodque cordi vestro lectionem secundam: *Lamentationes penitentibus*. Peccatoribus omnibus, aut penitentiam, aut arduum: maximumque reputate beneficium. quod Virgo Beatissima vobis tempus & locum opportunum, exercitiis vacandi, penitentiam agendi & peccata per exhortationem expiandi impetrarit: & stauit, ut proposuistis firmiter nunquam amplius in æternum in grave scelus consentire; & cum Religiosa vita status sit penitentia, omnia opera virtutum, quorum indices occasio frequentissima, in satisfactionem peccatorum Deo offerte. 3. Insculpite denique menti vestra lectionem tertiam: *Carmen justis*: & cum hodie justis omnes, si-

ve in celo, siue in mundo, siue in Limbo de Nativitate Dei paræ gaudeatis; & vos latamini, & exultate, quod ope & precibus Benedictæ Dei Matris Societati JESU, cœtui justorum aggregati sitis, & tanto tempore, ut merito confiditis, in iustitia persistetis, quod in mundo inter tot præcipitia. & lubrica viarum vix aut ne vix quidem fecissetis. Quod si verò tentatio, aut periculum perdenda iustitia denuo occurrerit, ne animis cadatis, sed fiduciam in Matre vestra habetote: respicite Heliam, vocare & invocare Mariam; illa quæ a vix peccatorum vos liberavit, quæ ad lamenta penitentia & ad iustitiam vos adduxit, non deseret; sed victoriam obtinebit, ut triumphum & latum carmen justorum & hic & in celesti gloria æternam concinatis.

EXHORTATIO II.

PRO FESTO IMMACULATÆ CONCEPTIONIS

B. M. VIRGINIS.

Quæ declaratur B. Virginem esse Templum Dei.

T H E M A.

De qua natus est JESUS. Matth. i. c.

Architecto prudenti ac perito domum ædificaturo, ante omnia ad incolam & inhabitatorem attendendum est; quoque is est nobilior & præstantior,

eò quodque præstantiorem esse habitationem decet; alia enim domus rustico, alia civi, alia nobili, alia Principi aut Regi competit. Hodie celestis Architectus, Sapientia æterna ædificavit sibi domum, quæ est Beatissima Virgo Maria: Incola erit Salvator mundi.